ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZAČÍT SPOLU ZŠ A MŠ KADAŇ

„Prožitková škola“

Platnost od 1. 9. 2022

Č. j.: MŠ/2022/51

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne: 30.8.2022

Platnost školského dokumentu od: 1.9.2013

Platnost dokumentu (nové verze ŠVP) od: 1.9.2022

Obsah ... 3
1 Identifikační údaje ... 4
2 Obecná charakteristika školy ... 5
2.1 Historie ... 5
2.1.1 Náš cíl ... 5
2.1.2 Charakteristika symbolu zařízení ... 6
2.1.3 Obecná charakteristika zařízení ... 6
3 Podmínky vzdělávání MŠ ... 7
3.1 Věcné podmínky ... 7
3.2 Životospráva ... 8
3.3 Psychosociální podmínky ... 8
3.4 Organizace ... 9
3.5 Řízení mateřské školy ... 10
3.6 Personální a pedagogické zajištění ... 10
3.7 Spoluúčast rodičů ... 11
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami ... 11
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných ... 12
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 13
3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka ... 14
4 Organizace vzdělávání ... 14
5 Charakteristika vzdělávacího programu ... 15
5.1 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu ... 16
5.2 Metody a formy vzdělávání ... 17
5.3 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných ... 18
5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 18
6 Vzdělávací obsah ... 19
6.1 Podzimní pohádka ... 19
6.2 Zimní pohádka ... 22
6.3 Jarní pohádka ... 24
6.4 Letní pohádka ... 27
7 Evaluační systém ... 30
7.1 Vnitřní systém ... 30
7.2 Vnější systém ... 31

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ZAČÍT SPOLU ZŠ a MŠ Kadaň

Motivační název: „Prožitková škola“

Č.j.:

Předkladatel: ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň

Adresa školy: Kpt. Jaroše 612, 432 01 Kadaň

Ředitelka školy: Ing. Marcela Haladová

Kontakty: tel.: 734 570 654

Email: zacitspolu@kadan.cz

Web: www.zacitspolukadan.cz

Identifikátor právnické osoby:

RED – IZO: 691004714

IČO: 71342320

Zřizovatel školy: RADKA z.s.

Adresa: Chomutovská 1619, 432 01 Kadaň

Adresa provozovny: Kpt. Jaroše 630, 432 01 Kadaň

Kontakty: tel.: 734 468 449

Email: vedeni@radka.info

Web: www.radka.kadan.cz

IČO: 26637260

Koordinátoři tvorby ŠVP:

Jindřiška Balková

Ing. Marcela Haladová

Tým pedagogů

Tento vzdělávací program MŠ vychází z kurikula programu „ZAČÍT SPOLU“ a zároveň dodržuje požadavky školského zákona č.561/2004 Sb. a je zpracován v souladu s RVP PV platný od 1.9.2021

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Historie

Jesle a MŠ RADUŠKA vznikly v lednu 2011 díky občanskému sdružení **RADKA o.s**. a jednatelce sdružení Jarmile Bůchové, která po uveřejnění výzvy pro předkládání grantových projektů v rámci oblasti podpory 3.4 – Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a slaďování pracovního a rodinného života, neváhala a během dvou měsíců našla prostory a napsala žádost o finanční podporu. Podařilo se a RADUŠKA mohla zahájit svou činnost. Uběhlo již dost času a financování z evropských fondů je u konce a museli jsme se sami jako soukromé zařízení postarat o chod a provoz jeslí a MŠ RADUŠKA. Nebyla to jednoduchá cesta, ale díky skvělému týmu a veliké podpoře, která přišla i z řad rodičů se vše podařilo. První důležitý krok byl zapsat MŠ RADUŠKA do rejstříku škol a školských zařízení, což vnímáme, mimo jiné, jako vizitku kvalitního předškolního zařízení, které plně respektuje školský zákon 561/2004 Sb. a zodpovídá se České školní inspekci. Po strastiplném papírování je od 1. 1. 2013 MŠ zapsaná jako **školská právnická osoba** v rejstříku škol a školských zařízení. Hledala se podporu pro financování i u firem, kraje, či města.

V lednu 2015 rodiče dětí z MŠ přišli s návrhem na zřízení ZŠ, která by měla přímou návaznost na naši MŠ a pracovala podle vzdělávacího programu Začít spolu. Nezbývalo mnoho času, ale rodiče se toho chopili s velikou zodpovědností a společně s vedením MŠ dosáhli kýženého cíle. V neuvěřitelně krátkém čase vznikla Základní škola a začala fungovat. S účinností od 1.9.2015 je ZŠ zapsána v rejstříku škol a školských zařízení s oficiálním názvem ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň.

2.1.1 Náš cíl

Našim cílem je budovat zařízení rodinného typu, které poskytuje rodičům nejen možnost využití výchovy a vzdělávání pro děti od 1 roku do 11 (12) let, ale především nabízí možnost návaznosti jednotlivých sekcí, kdy děti staví na předešlých zkušenostech a jejich silných stránkách. Rozvíjí se v respektujícím a podnětném prostředí. Jednotlivé sekce postupně využívají program Začít spolu jako stavební kámen, který rozvíjí děti jako osobnosti dle jejich věku a možností. Propojenost celého zařízení také nabízí dětem možnost učit se od sebe navzájem, kdy mladší se učí od starších a opačně.

2.1.2 Charakteristika symbolu zařízení

Symbolem zařízení je **šneček Duháček**, který má ulitu v barvách všech tříd.

Symbolika:

Šnek – rodina

Ulita – domov, prostor pro úkryt, jistota

Šnečí noha – jednota, nutnost držet pohromadě (rodina i školka/škola)

Pomalý pohyb – uklidnění a zmírnění životního tempa, pohoda, klid

Oči na růžkách – prostředky, jak objevit nové a nepoznané

Cestička za šnekem – dětství zanechá v dítěti hřejivou vzpomínku

Usmívající se šnek – radost, pokoj

Barvy – propojují jednotlivé třídy v naší rodinné škole:

- **Zelená:** Jesle Raduška (dětská skupina)
- **Modrá:** MŠ
- **Červená:** MŠ
- **Žlutá:** 1., 2., 3. ročník ZŠ
- **Fialová:** 4. a 5. ročník ZŠ

2.1.3 Obecná charakteristika zařízení

V zařízení se nachází Mateřská škola, Dětská skupina a Základní škola. Mateřská škola má kapacitu 38 dětí, které se dělí do 2 oddělení. Jesle mají kapacitu 14 dětí, Základní škola má kapacitu maximálně 50 žáků.

Budova zařízení se nachází nedaleko historického centra města Kadaň. Sídlem školy jsou prostory starobylé vily, která má své kouzlo. K hlavnímu vchodu se dostaneme po kamenném schodišti z hlavní ulice. K budově se dá vjet bočním vjezdem s kočárkem. Celou budovu obklopuje přilehlá zahrada.

Hlavním vchodem budovy se dostaneme do vstupní haly. Dále bočními dveřmi vstoupíme do společné šatny pro děti MŠ, která pokračuje i v prostorách společné chodby. Následuje vstup do Modré třídy (oddělení MŠ) a hned vedle ní se ocitneme v prostorách Červené třídy (oddělení MŠ). Ze společné chodby je vstup do jídelny, do herny pro pohybové aktivity, sociálních zařízení a kanceláře ředitelky. Z ředitelny a jídelny dětí je vstup do výdejny jídla. Dále se z chodby dostaneme do hlavní šatny ZŠ zníš pokračuje schodiště do suterénu nebo do 1. patra. V prvním patře se nachází prostory Zelené třídy (dětská skupina), sociální zařízení, šatna, denní místnost pro personál, sdílející místnost – knihovna, základní škola a jídelna pro ZŠ. V suterénu se nachází sborovna, dílna a sociální zařízení.

Celá naše rodinná škola včetně dětské skupiny je soukromého typu. I z tohoto důvodu nabízíme rodičům celoroční docházku včetně prázdninových měsíců července a srpna.

3 Podmínky vzdělávání MŠ

3.1 Věcné podmínky

Ve vstupní hale jsou umístěny botníky pro děti a zaměstnance. Ve vstupní hale se nachází nástěnka s legislativními dokumenty a další informace týkající se chodu zařízení. V šatně má každé dítě odkládací místo na své osobní věci.

Každé oddělení má svou nástěnku pro rodiče a příchozí, kde se mohou dozvědět potřebné informace o chodu MŠ a jednotlivých tříd (k takovému účelu jsou využívány i dveře a zárubně dveří).

Obě třídy jsou rozčleněny do Center aktivit (dále CA). Červená třída využívá pro CA nejen prostory třídy, ale také prostory chodby, jídelny a místnosti pro pohybové aktivity. Ve třídě se nachází CA: Ateliér, Manipulační hry, Knihy a písmena, Kostky, Doprava,Pískovnice. V Modré třídě se nachází CA: Ateliér, Knihy a písmena, Manipulační hry, Kostky, Doprava, Pískovnice a Střihovnice.

V místnosti pro pohybové aktivity je horolezecká stěna, CA Hudba, Pohyb, Dramatika a Rozhledna. Místnost pro pohybové aktivity je vybavena nářadím a náčiním pro pohyb a hru, které průběžně doplňujeme a obměňujeme v ideálním množství a rozmanitosti. Místnost pro pohybové aktivity zároveň využíváme k odpolednímu odpočinku, postýlky jsou dřevěné, stahovatelné, uložené na posuvné podložce pod rozhlednou umožňující rychlý přesun. Na tzv. ložnici (místnosti pro pohybové aktivity) se schází děti z Modré a Červené třídy k odpočinku. V jídelně děti využívají CA Kuchyňka. Přiléhající výdejna slouží pro výdej jídla, přípravu svačin a nápojů.

V prostorách chodby jsou umístěny CA: Pokusy a Dílna, které jsou sdílené pro obě třídy. Také je zde umístěno posezení pro rodiče, kde se nachází další legislativní dokumenty (např. Školní vzdělávací program, školní řád…).

V suterénu je velká sborovna pro výchovný a pedagogický personál a pro ostatní zaměstnance. Je vybavena účelně potřebným nábytkem a výpočetní technikou. Tato místnost také funguje jako sdílející místnost. Je zde také uložena knihovna – v knihovně se nachází knihy s odbornou i dětskou literaturou. Knihy si mohou půjčovat nejen děti, pedagogové, ale i rodiče.

Budovu školy obklopuje zahrada. V současné době se ji z vlastních zdrojů, za pomoci rodičů a projektů daří rekonstruovat. Rádi bychom podnětné prostředí vybudovali ve venkovních prostorách a tím dětem umožnili vzdělávání v přirozeném přírodním prostředí. Z jedné strany budovy je umístěné velké pískoviště, vodní mlýn, hmatový chodník, lanová dráha a průlezka housenka, tabule na křídy. Na druhé straně je hřiště pro míčové a další hry, pískoviště, kuchyňka, mlhoviště, trampolína, tabule na křídy, klouzačka a pohybové prvky. Dále jsou na zahradě vytvořeny záhonky a ovocný sad s různými druhy sezónního ovoce a zeleniny, které s dětmi obhospodařujeme, také je zde sezónně využíváno pítko tak, aby byl dodržován pravidelný pitný režim dětí. Je zde umístěn domeček pro ukládání pomůcek a hraček na ven pro děti, také je k dispozici rodičům, kteří zde mohou umístit kočárek. Dále na zahradě stojí venkovní altán.

Vnitřní vybavení školy je uzpůsobené pro co nejsnadnější orientaci dětí, hru, práci v CA a zároveň přispívá k celkové pohodě. CA jsou vybavena dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek a materiálem pro rozvoj a samostatnou práci dětí. Vše je značené, popsané pro lepší orientaci dětí i dospělých. Skříňky a police jsou výškově uzpůsobené tak, aby děti na vše dosáhly, tím se učí samostatnosti a odpovědnosti.

Snažíme se maximálně využívat všechny nám pronajaté prostory a poskytnout dětem podnětné prostředí ke společným hrám, činnostem a učení. Dětem umožňujeme volný pohyb po celé MŠ v rámci pravidel a bezpečnosti. Zároveň dochází ke každodennímu přirozenému potkávání dětí z MŠ, dětské skupiny a ZŠ.

Záměry:

- Pokácení 9 ks přestárlých topolů v zadní části zahrady (z důvodu bezpečnosti dětí), oplocení zelenino-ovocné zahrádky, celková údržba a péče o zahrádku ve spolupráci s dětmi. Udržování (případné rozšíření) současných podnětných prostředí.

3.2 Životospráva

Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu a skladbu jídelníčku. Jídla obměňujeme, doplňujeme a zároveň dodržujeme vhodnou technologii při přípravě pokrmů. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby jídlo ochutnaly. Tímto je motivujeme k návykům důležitým ke zdravému stravování. Děti z MŠ si samy prostírají navíc si nabírají polévku z polévkové mísy tak, aby se staly spoluúčastníky přípravy jídla. Samozřejmě se zřetelem k věku dětí a k hygienickým normám. Vedeme děti k tomu, aby si do talíře nalily tolik, kolik uznají za vhodné, že snědí. Hlavní jídlo dětem vydává dospělá osoba.

Děti mají po celý den dostatek nápojů v jídelně i na třídách. V letním období mají dostatek tekutin k dispozici i venku.

Denní rytmus a řád je dostatečně flexibilní. Umožňuje nám nabídku činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí i aktuální situaci. Pokud nám kvalita ovzduší, kterou sledujeme a momentální stav počasí dovolí, trávíme s dětmi dostatek času venku. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí.

Děti vedeme ke správným hygienickým návykům a samostatnosti.

Záměry:

- Využívat zahradu k plnění vzdělávacího programu – plánovat činnosti pro venkovní učení.
- Vést děti k šetření vodou.

3.3 Psychosociální podmínky

Celý kolektiv se snaží, aby se děti i rodiče v naší škole cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozím dětem umožňujeme postupnou a individuálně nastavenou adaptaci, vedoucí k soužití s novým kolektivem a prostředím. Na individuální schůzce před přijetím dítěte do MŠ s rodiči nastavujeme adaptační režim a postupné zvykání na nové prostředí.

Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány. Všechny děti v MŠ mají stejná práva, možnosti, ale

i povinnosti s ohledem na věkové a individuální schopnosti. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Děti si společně s pedagogy tvoří pravidla – dohody, která vytváří dle dané situace. Společně je vymyslí, a pokud je potřeba, ztvární je a rozmístí v prostorách celé MŠ.

Pravidla – dohody vedou děti k zodpovědnosti a ohleduplnosti k ostatním a pomáhají vytvářet bezpečné a příjemné prostředí.

Pedagogové využívají partnerskou a respektující komunikaci s dětmi tak, aby to dětem bylo příjemné, navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Převažuje pozitivní komunikace, sebehodnocení a ocenění. U dětí podporujeme radost z prožitku, učíme je pracovat samostatně, ale i ve skupině. Podporujeme vnitřní motivaci k učení, aktivitu a experimentování. Klademe důraz na proces, ne na výsledek, eliminujeme soutěživost.

Záměry:

- Vést děti k respektování druhých, pochopení individualit každého dítěte.
- Využívat ke komunikaci s dětmi více respektující komunikaci a popisný jazyk, které povedou k pozitivnímu a efektivnímu ocenění a hodnocení dětí.

3.4 Organizace

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, kdy jsou respektovány individuální potřeby dětí. Denní program je natolik pružný, aby docházelo k uspokojení potřeb dětí a byla umožněna reakce na vzniklou aktuální situaci. Rodiče přivádějí děti do MŠ zhruba do 9:00 hod., po předchozí domluvě mají možnost i pozdějšího příchodu. Děti s povinnou předškolní docházkou viz. kapitola 4.

Děti podněcujeme k vlastní aktivitě, mají dostatek času i prostoru pro hru, tvoření a experimentování. Podnětným prostředím jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, na potřebné zázemí, klid a bezpečí. Děti mají možnost si činnost samy zvolit, tím jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Zvolenou činnost si v rámci svých schopností a dovedností dokončí a následně po sobě uklidí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí, je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání (RVP PV).

Do denního režimu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně pohybové aktivity a volný pohyb venku, který je přizpůsoben potřebám dětí, počasí a čistotě ovzduší (velký mráz, silný vítr, náledí, inverze apod.).

Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dětí.

Denní režim:

- Ranní scházení dětí, volné hry, ranní rituály
- Průběžná svačina, ranní kruh, vzdělávací a zájmové činnosti dětí, hudební a pohybová chvilka
- Pobyt venku
- Oběd, hygiena
- Odpočinek, možnost spánku, klidové činnosti, práce s předškoláky, hygiena
- Odpolední svačina
- Odpolední aktivity, činnosti dle vlastního výběru dětí, dokončování projektů

Záměry:

- Vyřešit možnost soukromí dítěte při osobní hygieně.
- Zajistit dostatečný prostor dětem pro ukládání soukromích věcí (výkresy, výrobky, …).

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád a směrnice školy vymezují jasná pravidla zaměstnanců školy. Každý zaměstnanec má také vymezené pracovní kompetence. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesních i osobních odlišností a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka svolává týmové porady před zahájením školního roku a následně v průběhu roku dle potřeby. Jak mezi rodiči, tak mezi zaměstnanci funguje zavedený informační kanál přes WhatsApp, mezi zaměstnanci také za pomocí nástěnných tabulí v ředitelně. Pedagogičtí a výchovní pracovníci se pravidelně scházejí na poradách. Pokud je potřeba můžou se těchto porad zúčastnit i ostatní zaměstnanci. Provozní zaměstnanci mají také své porady, a to dle potřeby. Snažíme se pracovat společně, domlouvat se, kooperovat, podporujeme týmovou práci.

Záměry:

- Nastavení funkčního systému předávání informací mezi ředitelkou a ostatními pracovníky.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Většina pedagogů splňuje odbornou kvalifikaci a ostatní pedagogičtí pracovníci mají zahájené studium pro získání dané kvalifikace. Dále se snaží svoji odbornost rozšiřovat a prohlubovat různými kurzy a semináři během roku. Dbáme na to, aby každý pedagogický pracovník prošel vzdělávacím kurzem v programu Začít spolu. Snahou je prohloubit si odborné znalosti zejména v pedagogice a psychologii. Přijímat nové podnětné informace, které pak zavádíme a aplikujeme ve výchovném a vzdělávacím procesu tak, aby provázanost a spolupráce v celém zařízení byla co nejpřirozenější, efektivní a příjemná pro všechny.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe a vedoucí provozu, pružně reaguje na požadavky a poptávku rodičů a společnosti. Každá iniciativa je vítaným přínosem a je podporována.

Ve třídě je dostatek pedagogů tak, aby bylo zajištěno dostatečné překrývání přímé pedagogické činnosti a byla tak zajištěna optimální péče.

V MŠ je zavedena spolupráce s externí logopedkou, která v MŠ pravidelně vede individuální logopedickou péči. Dále spolupracujeme s odborníky z poradenských zařízení a dalšími odborníky dle potřeb jednotlivých dětí.

Záměry:

- Neustálé vzdělávání a profesionalizace celého týmu.
- Seznamování všech zaměstnanců (nejen výchovný a pedagogický personál) s programem Začít spolu a celkovou vizí zařízení.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodinou je jedním z hlavních principů programu Začít spolu, který je programem otevřeným a respektuje primární a nezastupitelnou roli rodiny při výchově dětí. Rodinám dětí nabízíme možnost spoluúčasti při výchově a vzdělávání v MŠ. Klademe velký důraz na úzkou spolupráci během celého roku, a především v době adaptačního režimu. Ve vztahu mezi rodinou a pedagogy se snažíme o vzájemnou důvěru, otevřenost, vstřícnost a porozumění. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost. Spolupráce funguje na základě partnerství. Podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenský servis.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v MŠ pomocí nástěnek, webových a facebookových stránek, informačních letáčků a WhatsApp skupin. Během roku pořádáme akce pro rodiče a děti. Rodiče mají možnost nám pomoci v průběhu dne. Mohou jen pozorovat a pomáhat, nebo se aktivně zapojit a popřípadě připravit si pro děti vlastní program. Tvoříme vzpomínkové album, které si po ukončení docházky každé dítě odnáší na památku.

Pro ulehčení vstupu dětí i rodičů z Červené třídy do MŠ a ke spolupráci s rodinou je každý den připravený ranní úkol. Náplní ranního úkolu jsou jednoduché úkoly, kde si dítě s rodičem procvičí různé dovednosti, např. schopnost odpovídat na otázky, grafomotoriku, počítání, geometrické tvary, barvy, poznávání zvířat a rostlin, labyrinty a jiné. Vedeme rodiče k tomu, aby si ranní program rozvrhli tak, aby své děti do MŠ přiváděli v klidu a v dostatečném časovém předstihu. Úkol se většinou vztahuje k tématu, o kterém si povídáme, čímž zároveň děti motivujeme k činnostem v CA.

Pravidelně organizujeme setkání pro učitele s rodiči tzv**. Individuální schůzky**, kdy dochází k výměně informací oběma směry. Zde mohou získat informace o silných stránkách, rozvoji a pokrocích svého dítěte. Učitelky si vedou o dítěti portfolio se záznamy, které jsou kdykoliv dostupné rodičům k nahlédnutí.

Záměry:

- Zapojit rodiče do organizace odpoledních a víkendových akcí, exkurzí a výletů.
- Motivovat rodiče k jejich zapojení do dopoledního vzdělávání (návštěvy ve třídách, příprava programu pro děti,…).

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje MŠ optimální podmínky, důležité pro maximálně vhodný rozvoj těchto dětí.

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Škola navazuje úzkou spolupráci s rodiči dětí. Pedagogové komunikují s rodiči citlivým způsobem a předávají jim všechny potřebné informace a společně se domlouvají na dalších krocích potřebných k rozvoji daného dítěte.

Pedagogové volí vhodné metody a formy při vzdělávání. Přizpůsobují organizaci tak, aby vyhověli potřebám všech dětí. Využívají principu individualizace při výchovně vzdělávacím procesu.

Učitel vychází vstříc individuálním potřebám a potenciálu každého z dětí ve třídě; pomáhá dětem porozumět, respektovat a oceňovat odlišnost a rozmanitost. Pravidelně sledují individuální rozvoj všech dětí.

Pokud má dítě přiznaného asistenta pedagoga, škola zajistí jeho přítomnost ve třídě.

Škola spolupracuje s pracovníky školských poradenských zařízeních (dále jen ŠPZ) a popřípadě i s dalšími odborníky.

Škola se domlouvá na stanovení podpůrných opatření s poradnou tak, aby mohla všechna tyto podpůrná opatření realizovat při vzdělávání dětí.

Ve třídě působí dva pedagogové, kteří se maximálně možně překrývají. Pedagogové spolu spolupracují, předávají si informace a společně se domlouvají na stanovení vhodných podmínek pro další výchovu a vzdělávání dětí.

Pokud ŠPZ doporučí dítěti vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP), škola zajistí všechny podmínky a ve spolupráci s rodiči a dalšími pedagogy daný IVP vypracuje.

Záměry:

- Podpořit pravidelné schůzky s rodiči s dětmi se SVP.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří vhodné podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, že je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno uplatnit a dále rozvíjet.

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Škola navazuje úzkou spolupráci s rodiči dětí. Pedagogové předávají rodičům všechny potřebné informace a společně se domlouvají na dalších krocích potřebných k rozvoji daného dítěte.

Pedagogové podílející se na edukaci nadaného dítěte spolu spolupracují, předávají si informace a společně se domlouvají na podmínkách vedoucí k jeho dalšímu rozvoji.

Dětem bude nabízená rozšířená a prohloubená vzdělávací nabídka, budou jim zadávány např. specifické úkoly, zadání, badatelské cvičení.

Občasná účast dítěte ve výuce s žáky na ZŠ, kde se bude dítě dále rozvíjet.

Škola zajišťuje podnětné učební prostředí a v případě potřeby přizpůsobí prostory a učební materiály potřebám daného dítěte.

Učitelé podporují nadání dítěte, umožňují mu pracovat na široké škále aktivit, a to nezávisle na jeho osobě.

Škola spolupracuje s pracovníky ŠPZ a popřípadě i s dalšími odborníky.

Škola se domlouvá na stanovení podpůrných opatření s poradnou tak, aby mohla všechna tyto podpůrná opatření realizovat při vzdělávání dětí.

Pokud ŠPZ doporučí dítěti vzdělávání podle IVP, škola zajistí všechny podmínky a ve spolupráci s rodiči a dalšími pedagogy daný IVP vypracuje.

Záměr:

- Zapojení dětí s povinnou předškolní docházkou do výuky ZŠ a nadále pracovat na propojenosti MŠ a ZŠ.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ vytváří vhodné podmínky pro děti mladší tří let, které jsou jiné než u starších dětí. Učitelé si uvědomují určitá specifika související s touto věkovou skupinou.

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Prostředí MŠ je dostatečně a vhodně vybavena pro děti mladší tří let a v případě potřeby přizpůsobuje prostory a učební materiály potřebám daného dítěte. Pomůcky a hračky jsou označeny obrázky pro lepší orientaci dětí.

Učitelky s dětmi tvoří jasná a srozumitelná pravidla pro ukládání a používání hraček či pomůcek a zajišťování bezpečného pohybu v prostředí školy.

Učitelky vzdělávací činnost přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí, volí vhodné metody a formy práce. Zařazují častější opakování činností, nápodobu, situační učení a rituály. Zohledňují krátkou dobu soustředění a pozornosti dětí.

Děti mají možnost zvolit si danou činnost a rozhodnout se, zda se zapojí či budou pouze pozorovat.

Děti mají možnost donést si z domova oblíbenou hračku či jinou věc z důvodu navození většího pocitu bezpečí a jistoty.

Podporujeme rozvoj poznávacích procesů nabídkou vhodných hraček např. vkládaček, jednoduchých stavebnic s velkými dílky, zvukových hraček atd.

Děti mají dostatek času na sebeobsluhu, jsou podporovány a povzbuzovány učitelkou, popřípadě jim je nabídnuta dopomoc.

MŠ má dostatečně pružný režim tak, aby byly respektovány potřeby dětí.

Ve třídě působí dva pedagogové, kteří se maximálně možně překrývají.

Záměr:

- Pro zlepšení adaptace dětí a navození příjemného prostředí – výměna želvy za osmáka.
- MŠ vytváří vhodné podmínky pro děti – cizince pocházející z jiného jazykového a kulturního prostředí. Učitel tak věnuje zvýšenou pozornost osvojování českého jazyka u těchto dětí.

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Podmínky, které škola zajišťuje jsou:

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání, a to již od samotného nástupu do mateřské školy.

V případě, že jsou 4 cizinci – děti v povinném předškolním vzdělávání (ředitelka školy může na základě posouzení zařadit i mladší dětí – ne cizince), zřídí ředitelka školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu, která je rozdělena do 2 nebo více bloků v průběhu týdne.

Podpůrným materiálem při vzdělávání těchto dětí je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Záměr:

- Minimálně dostatečné jazykové a sociokulturní kompetence, které dětem umožní zapojení do výuky na ZŠ včetně vytvoření bezpečného a důvěrného prostředí v MŠ.

4 Organizace vzdělávání

Vzdělávání v MŠ je zpoplatněné dle aktuálního ceníku dostupného na webových stránkách **www.zacitspolukadan.cz**. Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti ve věku od 3 do 6 let, a děti s odloženou školní docházkou, na základě písemné žádosti rodičů. Je možné přijímat i děti 2 leté, pro které jsou zajištěny vhodné podmínky pro jejich vzdělávání. Děti jsou přijímány během celého roku, pokud je v MŠ volné místo.

Ředitelka ZAČÍT SPOLU Základní škola a Mateřská škola Kadaň, ul. Kpt. Jaroše 612, 432 01 Kadaň (dále jen ZAČÍT SPOLU) v případě, že počet žádostí o přijetí překročí předpokládaný počet dětí, které lze k předškolnímu vzdělávání přijmout s ohledem na kapacitu mateřské školy uvedenou ve školském rejstříku, vymezuje kritéria, podle nichž bude postupovat při rozhodování o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, na základě ustanovení § 165 odst. 2 písm. b) zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání, se oznamuje zveřejněním seznamu přijatých uchazečů pod jejich přiděleným registračním číslem (kódem). Seznam se zveřejňuje na vývěsce před budovou školy a na webových stránkách školy **www.zacitspolukadan.cz** na úvodní straně, a to po dobu minimálně 15 dnů.

O přijetí dítěte bude v souladu s § 67 odst, 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, vyhotoveno písemné rozhodnutí, které bude součástí spisu dítěte. Rodičům přijatých dětí je rozhodnutí předáno osobně, popřípadě zasláno dopisem do vlastních rukou.

Rozhodnutí o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bude rozesíláno dopisem do vlastních rukou. Do 15 dnů po doručení Rozhodnutí o nepřijetí je možno podat odvolání.

Kapacita MŠ je maximálně 38 míst. Jsou zde dvě oddělení, Červená a Modrá třída. Do obou tříd mohou být umisťovány děti věkově smíšené, přičemž Modrá třída je kapacitně nižší a jsou zde speciálně vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání dětí dvou až tříletých, a proto jsou zde umisťovány převážně děti mladší a děti s potřebou menšího kolektivu. Také zohledňujeme potřeby a přání rodiny pro umístění dětí.

MŠ umožňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona. Pokud se rodič rozhodne pro individuální vzdělávání, domluví si s učitelkou MŠ dle školního řádu termín přezkoušení. Učitelka rodiče informuje o oblastech přezkoušení.

Dle zákona č. 561/2004 Sb. je předškolní vzdělávání s účinností od 1. 1. 2017 od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné. Na základě tohoto zákona budou předškoláci v MŠ minimálně 4 hod denně a to od 9.00 – 13.00.

Učitelky se na třídě při dopoledních aktivitách překrývají po nezbytně nutnou dobu. Tento čas většinou začíná ranní svačinou a pokračuje přes ranní kruh a řízené činnosti.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

MŠ pracuje v inovativním vzdělávacím programu Začít spolu a zároveň dodržuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v České republice. Vzdělávací program Začít spolu je v ČR realizován od roku 1994 pod tímto názvem. Program je zaštítěn mezinárodní asociací ISSA (International Step by Step Association), která vydala publikaci: „Kompetentní učitel 21.století: Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA," kterou se učitelky inspirují, aby dosahovaly všech kvalit k rozvoji dětí.

Tato asociace také udává základní principy programu, které v nejvyšší možné míře a našich daných aktuálních podmínkách a možnostech naplňujeme. Těmito principy jsou[1]:

Centra aktivit

Třída je uspořádána do center aktivit, která nabízejí ve stejný čas více činností tak, aby rozvíjely dovednosti, kompetence a podporovaly spolupráci a vzájemné učení dětí.

Podpora jedinečnosti

Vyučující nabízí různé typy činností a míru podpory dle individuálních potřeb dětí, je spíše v roli průvodce.

Svoboda a zodpovědnost

Děti jsou spoluzodpovědné za své vzdělávání a mají možnost podílet se na jeho plánování, což posiluje jejich sebehodnotu a sebevědomí.

Vlastní pravidla

Děti si společně s vyučujícím vytvářejí pravidla, která jsou pozitivně formulována a aktivně používána.

Cesta je cíl

Proces učení a reflexe práce jsou pro nás stejně důležité jako výsledek.

Vstřícnost a respekt

Vyučující, děti i rodiče spolu komunikují vstřícně a s respektem.

1 Principy jsou čerpané z webových stránek organizace Step by Step ČR: https://www.zacitspolu.eu/

Svět v souvislostech

Vzdělávací program probíhá v blocích, v nichž pracujeme s dílčími tématy, která vzájemně propojujeme. Tyto souvislosti podporují vnímání světa jako celku.

Bezpečí a samostatnost

Činnosti během dne probíhají v dané struktuře, což přispívá k pocitu bezpečí a samostatnosti dětí.

Žádné nálepkování

Vyučující v komunikaci s dětmi používá popisný jazyk a poskytuje zpětnou vazbu bez předsudků, nálepkování a subjektivního hodnocení.

Otevřenost světu

Školku vnímáme jako součást skutečného světa, a tak přinášíme zkušenosti z reálného života a učíme se z nejbližšího okolí, které děti obklopuje.

Zapojení rodiny

Školka nabízí rodině rozmanité formy spolupráce, které vyhovují jejím potřebám, možnostem, životnímu stylu a zázemí.

Radost z učení

Důležitá je pro nás pozitivní atmosféra, pocit bezpečí a radost z učení.

Podněcujeme děti k smysluplnému učení, samostatnému myšlení, k zodpovědnosti za svoji práci a k respektu k ostatním tak, aby se staly plnohodnotnými osobnostmi 21.století. Tento program je vhodný pro vzdělávání všech dětí bez ohledu na jejich společenské postavení, etniku a úroveň schopností. Také je vhodný pro vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných.

5.1 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu[2]

- **Spolupráce s rodinou**
  - Více zapojit rodiny dětí do plánování souvisejícím s životem školy
  - Nabízet rodičům příležitosti spolurozhodovat o postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí.
- **Inkluze, rozmanitost a demokratické hodnoty**
  - Vést děti prostřednictvím různých příležitostí k tomu, aby si všímaly rozmanitosti existující ve společnosti a respektovaly ji.
  - Pomáhat porozumět, jak předsudky a stereotypy mohou ovlivnit jejich postoje a chování.
- **Výchovné a vzdělávací strategie**

[2] Navrhované cíle vychází z publikace Kompetentní učitel 21.století: Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA (2011) Praha: Step by Step Česká republika.

- Sjednotit počty dětí na jednotlivých třídách včetně heterogenity.

- **Učební prostředí**
  - Učitel staví učební prostředí na opakujících se principech a postupech, čímž podporuje nezávislost dětí na jeho osobě, seberegulaci dětí a jejich samostatnost.
  - Učitel usměrňuje (vede) chování každého z dětí na základě svých znalostí o osobnosti dítěte a stupni jeho vývoje.

5.2 Metody a formy vzdělávání

V MŠ jsou děti vzdělávány v průběhu celého dne, a to přirozeně a ve všech činnostech. Vzájemně propojujeme spontánní i řízené aktivity tak, abychom vyhověli fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám a možnostem dětí. Didakticky cílené činnosti, ve kterých pedagog s dítětem naplňuje konkrétní cíle, probíhají formou záměrného a spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti, na smyslovém vnímání, prožitkovém a situačním učení.

Jednou z organizačních forem práce programu Začít spolu je podnětné prostředí, které tvoří pracovní koutky pod názvem centra aktivit (CA), kde mají děti k dispozici materiály a pomůcky, vše dostupné a použitelné. Tyto CA poskytují dostatek možností pro individuální i skupinovou práci. CA jsou využívány k hlavní činnosti pro dítě předškolního věku a tou je **hra**. Tato potřeba je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se nejvíce dítě otevře, vytváří vztahy, nejlépe se učí. Pokud je dítě v podnětném, bezpečném a klidném prostředí, má možnost si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co dokázalo, pokud si hraje s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Proto je hra v nejrůznějších podobách pro nás stavebním kamenem. Hra je realizována v různých formách: spontánní, řízená, hry individuální, skupinové, kolektivní, hry s přesnými pravidly, využíváme i momentálně vzniklých situací.

Dalšími formami práce pro náš program je situační, prožitkové a kooperativní učení, které vychází z pozorování a jsou založeny na přímých zážitcích dětí. Při **prožitkovém učení** se dítě učí na základě zkušeností a prožitků, což je pro dítě předškolního věku vlastní a přirozené. Na tomto prožitkovém učení je založeno integrované učení hrou a činnostmi, které vychází z praktického života a je praktikováno převážně v centrech aktivit. **Kooperativní učení** je postaveno na spolupráci dětí při společném řešení úkolů, potíží a různých situací. Při **situačním učení** vytváříme a využíváme různé běžné situace, které dítěti poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

Při vzdělávání uplatňujeme třífázový model učení **EUR**. 1. fází je evokace, jejím cílem je pomoci dětem vybavit si (evokovat). 2. fází je uvědomění si významu nové informace. Děti v ní zpracovávají nové informace a zařazují si je do vlastní struktury poznání (mezi informace, které si již vybavily a utřídily během evokace). 3. fází je reflexe, kdy děti reflektují, co a jak se učily. Při hře i ostatních hravých činnostech využíváme zejména metody rozhovoru, vyprávění, besedy, popisů obrázků, pozorování situací, změn kolem sebe, v přírodě, pozorování chování lidí, hodnocení vlastní hry.

Dětem nabízíme činnosti v prostorách zařízení, ale i na hřišti a přilehlých venkovních prostorách, kde mají možnost volného pohybu. Rozvíjí hrubou motoriku na prolézačkách, skluzavkách a stromech. Díky přírodním jevům a přirozeným změnám v přírodě přijímají nové

zkušenosti a dovednosti. Na přilehlé zahrádce pracují, zkoumají a pozorují okolní přírodu. Děti si tak přirozeným způsobem osvojují skutečnost.

Pedagog se stává průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí aktivní zájem, chuť objevovat a naslouchá dětem.

5.3 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

První stupeň podpůrných opatření (PO) zavádí škola na základě diagnostiky dítěte, kdy vyhodnotí, že dítě má mírné obtíže ve vzdělávání, u nichž je možné prostřednictvím lehkých úprav v režimu a spoluprací s rodinou dosáhnout zlepšení. Společně se domluví, zda učitelky vypracují PLPP, pokud ano, řídí se následujícími kroky:

Po konzultaci se zákonným zástupcem písemně zpracují třídní učitelky ve spolupráci s dalšími pedagogy, se kterými se dítě setkává, a zákonnými zástupci PLPP.

Nejpozději po třech měsících od zahájení PO poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda PO vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí zákonnému zástupci návštěvu ve ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP zpracovává mateřská škola (třídní učitel) pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte.

Po podání žádosti rodičem, ředitel nejpozději do 1. měsíce vydá rozhodnutí o vzdělávání dítěte podle IVP.

Pokud ředitel povolí vzdělávání dítěte podle IVP, třídní učitelka s dalšími pedagogickými pracovníky po konzultaci s rodiči dané IVP vypracuje. Po vypracování IVP seznámí učitelka zákonné zástupce a další pedagogy s obsahem daného IVP.

Naplňování IVP je vyhodnocováno nejméně jednou ročně.

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší 3 let jsou převážně umisťovány do Modré třídy MŠ, kde jsou speciálně vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání dětí dvou až tříletých. Do Červené třídy jsou dvouleté děti zařazovány pouze výjimečně, a to v případě, že není naplněna kapacita třídy. Pokud je dítě zařazeno do Červené třídy jsou zohledněny specifika pro tuto věkovou skupinu.

Učitel se před nástupem domluví se zákonnými zástupci dítěte na vhodných podmínkách výchovy a vzdělávání dítěte a doporučí postupnou adaptaci.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělání probíhá na základě integrovaných bloků (IB), které vychází ze života dětí, jsou pro ně zajímavé a užitečné. Poskytují dětem širokou škálu různých aktivit a nabízí jim hlubší prožitek.

Každým integrovaným blokem (IB) nás provází náš maskot Šneček Duháček. Šneček je smutný, protože mu chybí kamarádi. Sní o tom, že jednoho dne potká kamarády s kterými zažije plno dobrodružství a bude si mít s kým hrát. Jednoho dne zabloudil do naší školy, kde potkává kamarády, ale ti odcházejí domů a nejsou tu stále se Šnečkem. A když se večer Šneček ukládá ke spánku natěšen na další dny s dětmi, zdají se mu sny ve kterých potkává různé bytosti, v různých ročních obdobích. Ve snech prožívá plno dobrodružství, které vypráví dětem a společně toto dobrodružství prožívají. Šneček Duháček získá kamarády a naučí se novým věcem, dovednostem a získá nové znalosti. Díky tomu šnečkovi září ulita barvami.

IB nabízí dvě obsahové roviny, ze kterých si pedagogové mohou vybrat a plánovat vzdělávací nabídku. Jednou z rovin je seznámení dětí se ctnostmi a jejich protiklady, kde pedagogové s dětmi zjišťují, co znamenají, jaké v nich vyvolávají emoce a v jakých situacích se s nimi mohou setkat. . S celým týmem jsme se domluvili po absolvování kurzu„ Karty Ctností“ na dodatku, který bude více popsán v TVP. Jednou ročně vylosujeme 4 hlavní karty ctností, které doplní doporučená témata v IB a k nim si pak pedagogové mohou přibrat další karty, dle aktuální situace a potřeby. Druhou rovinou je měnící se roční období, kde se děti učí změnám daných období a všemu co s sebou přináší. Obě roviny nabízí zajímavá témata, dle kterých děti mohou získávat vhodné dovednosti a znalosti, a dají se vzájemně propojovat. Je možné nacházet další témata vycházející z prožitkového a situačního učení, z toho, co děti v daném období zajímá a o čem si chtějí povídat.

V rámci třídy mohou být během roku situačně zpracovávány různé projekty a činnosti, které jsou součástí TVP. V TVP jsou pak blíže specifikovány a rozpracovány. Vzdělávací obsah na třídě je upraven tak, aby odpovídal věkovým možnostem, zájmům a potřebám dětí. Plány se průběžně upravují a doplňují

Činnosti rozvíjející očekávané výstupy a klíčové kompetence se prolínají všemi IB. U každého dítěte, které ukončuje předškolní vzdělávání, jsou vyhodnocovány klíčové kompetence a každý týden učitelky vyhodnocují tematické celky prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV (viz. evaluace). U každého IB jsou vypsány pouze některé potencionálně možné očekáváné výstupy, které přímo souvisí s obsahem daného IB a také jsou zde doporučená podtémata, z kterých mohou učitelé vycházet při plánování vzdělávacího obsahu.

Názvy

- Podzimní pohádka
- Zimní pohádka
- Jarní pohádka
- Letní pohádka

6.1 Podzimní pohádka

Začíná školní rok, děti dovádí na zahradě a Šneček je z okna pozoruje, je unaven, protože dopoledne si hrál s dětmi a sluníčko bylo v plné síle. Nyní se mu pomalu zavírají oči a spánek

ho přemáhá. Těší se na další den, kdy bude mít zase své kamarády u sebe a bude jim vyprávět své sny. Dobrodružství už se blíží a Šneček Duháček už je v říši snů …

Bylo, nebylo. Za kopci tak vysokými, že už je zdolali jen kamzíci, za řekami hlubokými, které nikdo nepřeplaval a za dvěma tůňkami se rozprostíral hluboký les s kouzelnou mýtinkou. Ptáci sem létali hnízdit do hustých korun stromů, motýlů tu bylo na tisíce a ty květy, co všude kolem voněly! Člověku by se z toho zatočila hlava. Vždyť na takové místo ani člověk nepatří. Takové místo je přímo stvořené pro skřítky, elfy a víly. Také tu víly bydlely, a to hned čtyři.

Spávaly na kraji lesa na houpacích sítích utkaných z pavučin. Každý den si své krásné dlouhé vlasy kartáčovaly borovou šiškou, dokud nebyly hladké a zářivé. Koupaly se v tůňkách z ranní rosy a ty jejich šaty! Jedna je měla utkané z drobných kvítků, ta druhá zase ze slunečního svitu, třetí z mlhy a ta poslední z jinovatky.

Léto se začalo chýlit ke konci, víla Helena začala být jako na trní. Byla nervózní, protože přicházel její čas vlády. Jednoho dne ráno zmizela a sestry ji nezahlédly tři dny. Už začínaly mít strach, když ji spatřily. Přicházela k nim z lesa a za sebou táhla něco velikého. Sestřičky se seběhly kolem ní, aby jí pomohly, ale nenechala se a dotáhla věc doprostřed mýtinky. Postavila se vedle ní, vytáhla se na špičky a povídá:

„Milé sestřičky, poslední dobou jsem se moc trápila, všechny jste tady vládly tak nádhernou hudbou. Na mě je za chvilku řada, abych tančila svůj podzimní tanec, a pořád mě nechtělo napadnout, co zvláštního bych předvedla. Až před třemi dny jsem vymyslela, co vytvořím. Inspirovala jsem se vašimi housličkami a violou. Můj nástroj je ale ještě větší než oba vaše dohromady. Nemůžu ho držet pod bradou a musím u něho sedět. A aby se mi neumazal, má dole pořádný bodec, podívejte se.“

Sestřičky se kolem seběhly a podivovaly se nad tím podivným nástrojem.

Jak se na to hraje?“ ptala se Květa.

„Přece smyčcem jako na housle a na violu,“ rozesmála se Helena.

„A jak tomu nástroji říkáš?“

„No vlastně nevím, ale co spojit violu a čelo?“ zazubila se podzimní víla.

„Proč čelo? Co má hudba s čelem společného?“ divily se ostatní víly.

„No když jsem to vyráběla, kolem létala sojka a brumlala si: „Taková veliká viola, taková veliká viola, jak na to jen chce hrát?“ a pořád se ťukala křídlem do čela, až mě to rozesmálo.“

„A co tomu říkat trochu víc vznešeněji? Co třeba violoncello?“

To znělo krásně. A jak krásně to pak hrálo! Když si ke svému violoncellu víla Helenka sedla, přiložila smyčec a spustila, sestřičky zůstaly stát jako začarované, když se kolem nich rozběhly hluboké medové tóny a celý les přivítal podzim. A tak i podzim byl kouzelný a plný hudby. Víla Helenka vyhrávala při měsíčku na své violoncello, barvila svým uměním listy do oranžova, hněda, žluta i červena a podzimní vítr je shazoval na zem.

Doporučená podtémata:

- Dary země
- Barevné hrátky
- Roční období
- Co se děje se zvířátky
- Podzim vchází do dveří
- Vítejte ve školce

Očekáváné výstupy

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi(zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich ařídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.2 Zimní pohádka

Podzim byl barevný až se z toho Šnečkovi zatočila hlava, klesla na polštář a usnul jak „dřevorubec“ tvrdým spánkem. Ale co to, kdopak se mu vloudil do snu? Že by další dobrodružství …

Podzimní víla pomalu odevzdávala vládu další své sestřičce. Ta to celý rok pozorovala a jen se usmívala. Zimní víla Elenka už věděla, co podnikne. Když pak přišel její čas a podzimní sestra jí předávala vládu, postavila se doprostřed palouku a začala tančit, až spadané listí vířilo.

Byla nejstarší a v kouzlech nejzkušenější. Proto když začala kouzlit, její jinovatkové šaty kolem ní vlály, z oblohy se začaly sypat třpytivé vločky a zem se kryla pod sněhovou přikrývku. Najednou to zavířilo, zablesklo a vedle víly, která nepřestávala tančit, stál obrovský nástroj, který tak sametově broukal, až se z toho ostatním vílám začaly klížit oči. Tehdy zimní víla přestala tančit a zašeptala sestřičkám:

„I já mám hudební nástroj, který svým hlubokým zvukem umí uspat celou přírodu k zimnímu spánku. Jmenuje se kontrabas, ale můžete mu říkat basa. Jsme čtyři sestry a máme nástroje, na které se hraje. Od teď už vždy budeme hrát spolu a náš les bude tím nejkouzelnějším místem na zemi.“

A také to tak bylo. Než to víla dořekla, basa zatím vykouzlila na stromech ledové květy, studánku ozdobila rampouchy a všechna zvířátka už byla schovaná v teplých peliščích. Příroda usnula a i víly se uložily ke spánku. Hudební nástroje, ale nepřestávaly hrát. Jejich hraní bylo hebké, měkké a zima se třpytila kolem. A budou tam hrát, dokud zas nedočkavá sojka nepřiletí budit vílu Květušku, aby les probudila.

Doporučená podtémata:

- Zvířátka, co děláte v zimě?
- Rok se s rokem sešel
- Masopust
- Vánoční příběh
- Zimní hrátky
- Chumelí se chumelí
- S čerty nejsou žerty
- Malujeme zimu

Očekáváné výstupy:

- zachovávat správné držení těla

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

- poznat napsané své jméno

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje

- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- zorganizovat hru
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje)a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.3 Jarní pohádka

Duháček je přece jen šneček a tak nevydržel celou zimu dovádět s dětmi. Zimní spánek ho nakonec přemohl. Těšil se po odpočinku na teplejší počasí a děti. Tak moc se těšil, že se mu jaro vloudilo do snu…

Bylo šero, lezavo, kolem dokola samé bláto a víly spaly. Tu se jim nad hlavami ozval rozčilený křik:

„Co se to tady děje? Ale okamžitě vstávat! To by tak hrálo, abyste si vyspávaly a příroda zůstala spát s vámi. Honem z postele, než zavolám lesního muže!“

První víla si protřela oči a vzhlédla ke křiklounovi. Na nejvyšší větvi jedle seděla sojka a tvářila se, že by se za takový kukuč nestyděla ani ta nejdivočejší bouřka.

„No to je dost, Květuško,“ pokračovala nadurděná sojka, „tohle je přece kouzelná mýtina a ne kdejaká paseka, kterou najdeš u lidí.“

„Tak už nehubuj, prosím,“ zazpívala Květa a znělo to jako jarní vánek. Vždyť to také byla jarní víla. Posadila se ve své houpací síti a kvítkové šaty se jí zavlnily. Stoupla si na špičky a už začala tančit. A že bylo kolem bláto? Ani kapička jí šaty nepošpinila.

Sojka seděla na své větvi a jen se okouzleně dívala na tu podívanou. Ona totiž trochu s tím hubováním přeháněla. Víla nezaspala, sojka se jen nemohla dočkat, aby u toho jarního zázraku byla první. Těšila se na něj celý rok. Nemohla se na vílu vynadívat. S každým malým krůčkem se rozblácená zem měnila na zelený koberec, s každou otočkou pukala kvítka a s každou piruetou ze země vylétly stovky motýlů. Víla tančila a tančila, rukama jako by hladila vzduch, který se ohříval, aby se právě vyrostlé rostlinky a křehcí motýli nenachladli. Tančila a tančila, dokud se neozval nadšený potlesk. To už byly vzhůru i její tři sestřičky – letní, podzimní i zimní víla. Seděly ve svých sítích a nadšeně tu podívanou pozorovaly. I sojka na stromě uznale zamávala křídly.

„Květuško, to je nádhera!“ zazpívaly víly a hlásky jim cinkaly jako malé zvonečky. „Jak tohle děláš? My nikdy takový zázrak nesvedly,“ posteskly si všechny tři.

Květa se usmála: „Vždyť vy umíte zase jiné kousky. Tak třeba Světlana umí vytančit takovou letní bouřku, že se celý les chvěje, neumím ani tak silný vítr, který by shodil všechno listí, jako to umí Helena a ani neumím zasypat přírodu bílou peřinou jako Elena.“

Víly se rozesmály a objaly se. Měly se moc rády.

„Jenže takovou přírodu vytančím každé jaro,“ zamyslela se Květa, „ráda bych něco nového, něco neokoukaného.“

„Tobě nestačí, že umíš z ničeho vyčarovat krásu?“ podivily se sestry.

„Ale ano, jen bych chtěla být zas o kousíček lepší, aby ta krása byla ještě krásnější. A teď mě něco napadlo!“ Víle se rozzářila očka a v tu ránu byla pryč. Celý den ji nikde nespatřily, ale když přišel večer, přiběhla celá zadýchaná a v rukou něco držela.

„Co to máš?“ zvědavě si ji prohlížely sestřičky.

„To jsou prosím housle, můj nový hudební nástroj“ s pýchou v hlásku pronesla Květa.

„A k čemu jsou dobré?“ vyzvídaly všechny.

„Když můj tanec umí dělat kouzla, jaké to teprve budou čáry, až začnu hrát!“ zavýskla si víla a už se dala do hraní. Mezitím se setmělo a na oblohu vystoupal měsíc. Květa hrála tak krásně, až srdce usedalo. A zázraky se opravdu začaly dít. Potemnělá loučka se zalila stříbrným jasem,

na tůňce plavaly hvězdy, tráva pod jejíma nohama se třpytila malými drahokamy a všude kolem se probouzela zvířátka, aby tu krásu také viděla. A když ráno dohrála, mýtinka byla v plném květu a voněla jako nikdy předtím.

Doporučená podtémata:

- Loučení se zimou
- Jaro a zvířátka
- Hody, hody doprovody
- Jarní brána otvírá se

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

- sledovat očima zleva doprava

- poznat některá písmena a číslice, popř. slova

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

- spolupracovat s ostatními

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit sním, nabídnout mu pomoc apod.)

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.4 Letní pohádka

Šneček Duháček mel své sny moc rád. Vždy se v nich nechal inspirovat a pak s radostí vyprávěl dětem co se mu zdálo. Společně pak objevovali věci, které neznali a dozvídali se nové informace. A každý večer se těšil, kdy se mu bude zdát zase nějaký sen. Ale nebylo to každou noc, jen občas. O to měl sny barevnější a živější. Tak i tentokrát Šneček doufal, že přijde opět sen jako živý. A …

Květa hrála na housličky celé jaro a les nikdy nebyl krásnější. Čas ale neúprosně plynul, až se období rozkvétání nachýlilo ke konci. Tehdy za Květuškou přišla utrápená Světlana a povídá:

„Sestřičko, jak má teď přijít můj tanec? Po tak krásném jaru?“

„Nebuď smutná, Světlanko, něco jsem vymyslela," řekla jarní víla, vzala letní vílu za ruku a odvedla ji do lesa. Celý den nebylo ani jednu z nich vidět. Mezitím se spolu ty dvě toulaly lesem, hledaly to správné dřevo a Květa sestře vyprávěla:

„Vyrobíme ti také hudební nástroj. Bude to taková sestřička mých housliček, jako ty jsi moje sestřička. Moje housličky jsou ze dřeva, ale uvnitř je dutina, aby lépe zpívaly. Pavouček mi usoukal čtyři strunky, které jsem napnula až tady k těm kolíkům. Ale se samotnými strunami bych na housličky mohla jen drnkat. Proto jsem zašla až na druhou stranu lesa, kde žije stádo divokých koní, a ti mi dali pár svých nejlepších žíní. Ty jsem napnula tady na ten proutek a vyrobila smyčec. Přejíždím s ním po strunách, a proto pak tak pěkně hrají. A právě tak to uděláme i s tvým nástrojem. Jen by mě zajímalo, co se stane, když bude o kousek větší než ten můj."

Světlana byla štěstím celá bez sebe. Jen co byl její nástroj hotov, rozzářila se jako letní slunce na obloze:

„A jak se bude nástroj jmenovat? Vypadá stejně jako tvé housličky, i smyčec má, jen je o kousek větší?"

„Můžeš ho pojmenovat, jak budeš chtít," usmála se Květa.

„A co třeba viola? Jako ta jarní kytička? Ať mi připomíná tebe, sestřičko!" Květa se rozesmála a moc ráda souhlasila.

Obě se vydaly na palouk s housličkami i s violou, a když pak večer Světlana zahrála, znělo to hlouběji a sametově. Pak se ale Světlana rozvášnila a strhla se taková letní bouřka, jakou les ještě nepamatoval.

Doporučená podtémata:

- Co se to červená na stráni
- Vodní hrátky
- Kudy z nudy
- Cestujeme světem
- Volám tě sluníčko (léto se blíží)

Očekáváné výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

- chápat slovní vtip a humor

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

- utvořit jednoduchý rým

- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se sním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý –jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

7 Evaluační systém

7.1 Vnitřní systém

Evaluace na úrovni školy

- Týmové porady všech zaměstnanců (min. 1x ročně)
- Pracovní a pedagogické porady (min. 1x měsíčně)
- Výroční zpráva
- Pravidelné hospitace ředitelky (zpravidla 1x do měsíce)
- Vzájemné návštěvy na třídách (dle potřeby) – pedagogičtí a výchovní pracovníci mají možnost vzájemných návštěv na třídách, tyto návštěvy podporují sebereflexi učitelek a vzájemnou spolupráci.

Hospitace ředitelky a vzájemné návštěvy jsou zaznamenané v třídní knize dané třídy. Po hospitaci, či vzájemné návštěvě probíhá v nejbližší možné době osobní konzultace mezi zúčastněnými. Případné postřehy z hospitací a návštěv mohou být předmětem zápisu z porad.

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v zařízení, které nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Evaluace na úrovni třídy

- Evaluace IB – po skončení IB se vyplní formulář, kde se zapíše, co děti zaujalo, nezaujalo, o čem se povídalo, a jak IB probíhal.
- Evaluace tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV (1x týdně).
- Třídní učitelky si vedou o každém dítěti složku **Portfolio**, kde pravidelně zaznamenávají veškeré pokroky:

  Červená třída:

  - tzv. Oregonskou metodou (2x ročně)
  - diagnostikou podle pí. Bednářové (dle potřeby, spíše pokud je v úvahu PPP)

- kresby či jiné práce dítěte (1x ročně)
- U dětí končící předškolní vzdělávání vyhodnocujeme klíčové kompetence, kdy do formuláře zaznamenáváme, na jaké úrovní jednotlivou kompetenci splňují. (1x ročně)

Modrá třída:

- tzv. Oregonskou metodou (2x ročně)
- diagnostikou podle pí. Bednářové (dle potřeby, spíše pokud je v úvahu PPP)
- kresby či jiné práce dítěte (1x ročně)

Vyhodnocení záměrů a funkčnosti ŠVP

Vyhodnocení bude probíhat 1x za 2 roky, popřípadě dříve při změně ŠVP. Toto vyhodnocení vypracovává ředitel ve spolupráci s učitelkami.

7.2 Vnější systém

- Duhový box – situační, aktuální vyjádření připomínek a nápadů zákonných zástupců, rodičů, rodinných příslušníků, či dalších osob.
- Dotazník pro zákonné zástupce, či přátele školy. (min. 1x ročně)
- Česká školní inspekce